RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU

Kolárska ul. č. 6, 811 06 Bratislava

Rozhodnutie č. RL/10/2008
Správne konanie č.: 483-PgO/O-5568/2007

Bratislava dňa 18.03.2008

Doložka právoplatnosti:
Toto rozhodnutie sa stalo právoplatným
dňom 09.04.2008
a vykonateľným dňom 09.04.2008
Rada pre vysielanie a retransmisiu
Dňa 16.12.2008 Podpis

Rozhodnutie

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada") ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.") postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 483-PgO/O-5568/2007, spoločnosť D.EXPRES, a.s.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

tým,

že dňa 24.09.2007 o cca 12:00 hod. odvysielal v programe *Infoexpres* príspevok informujúci o luxusných apartmánoch pri mestskom parku v Košiciach, v ktorom došlo k nezabezpečeniu nestrannosti a objektívnosti,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.: „ *Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila. "*

Odôvodnenie

Podľa ustanovenia § 4 zákona č. 308/2000 Z. z., Rada je orgánom verejnej správy, ktorého prvoradým poslaním je presadzovať záujmy verejnosti, pričom dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom cit. zákonom.

Do pôsobnosti Rady patrí aj ukladanie sankcií vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, stanovených § 64 až 67 zákona č. 308/2000 Z. z., pričom na konanie podľa tohto zákona sa, v súlade s § 71 zákona č. 308/2000 Z. z., vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb., s výnimkou ustanovení § 49, § 53, § 54, § 56 až 68.

* * *

Dňa 18.12.2007 začala Rada po prerokovaní Správy o komparatívnom monitoringu spravodajstva rozhlasových staníc Rádio Slovensko, Rádio Expres, Rádio Okey, Rádio Viva (monitorovacie obdobie: 15.09.2007 – 15.10.2007) správne konanie voči spoločnosti D.EXPRES, a.s. (ďalej len „účastník konania") vo veci možného porušenia § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s možným nezabezpečením nestrannosti a objektívnosti v príspevku informujúcom o luxusných apartmánoch pri mestskom parku v Košiciach odvysielanom v programe Infoexpres dňa 24.09.2007 o cca 12:00 hod.

Začatie správneho konania bolo účastníkovi konania dňa 03.01.2008 riadne oznámené a súčasne bol vyzvaný, aby v lehote do 15 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

Stanovisko účastníka konania k oznámeniu o začatí správneho konania bolo Rade doručené dňa 18.01.2008. Na žiadosť účastníka konania sa v predmetnej veci sa dňa 18.03.2008 uskutočnilo ústne pojednávanie.

* * *

Prepis predmetného príspevku odvysielaného v programe INFOEXPRES zo dňa 24.09.2007 o cca. 12:00 hod. (program INFOEXPRES je spravodajský program).

Redaktorka: „*V luxusných apartmánoch pri mestskom parku v Košiciach je zakázané trvalo bývať. Papaláši , vrátane predsedu parlamentu Pavla Pašku, tam ale bývať môžu.*"

Redaktorka: „*Predseda Národnej rady Pavol Paška sa už v októbri sťahuje do dvojpodlažného luxusného apartmánu v Košiciach. Ide ale o pamiatkovú rezerváciu, kde je bývať zakázané. Stavba môže mať len športovo-rekreačné využitie, no investor s exarchitektom Košíc prešli mestu cez rozum. Podľa bývalého šéfarchitekta mesta Petra Murka sa ani v hoteli nevylučuje, že sa v ňom bude trvalo bývať. Zákon teda neporušili. Mestu sa ale špekulácie Murka nepáčia. On sám tam dokonca bude bývať.*"

Anonym: „*Musel o tom vedieť od začiatku, ako hlavný architekt, na aké skutočné účely bude táto stavba použitá*".

Redaktorka: „*Dom za 30 miliónov postavila firma, ktorej šéf predstavenstva je Dušan Mach. Ten šéfuje dozornej rade spoločnosti, v ktorej orgánoch predtým pôsobil aj Paška. Obaja budú bývať v luxusnom dome. Mesto už pripravuje opatrenia, ktoré chce zapracovať do zákona, aby sa podobným špekuláciám predišlo.*
Z Košíc Žanet Kopkášová, Rádio Expres".

* * *

Podľa § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.: *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru. "*

Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z. ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu, aby v procese aplikácie práva vymedzil ich obsah.

Hlavnými kritériami objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stranenia.

* * *

Účastník konania dňa 24.09.2007 o cca 12:00 hod. odvysielal v spravodajskom programe *Infoexpres* príspevok informujúci o luxusných apartmánoch pri mestskom parku v Košiciach.

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení k predmetu správneho konania okrem iného uviedol: *„Predmetný príspevok, v ktorom sa hovorí o sťahovaní sa prominentov do luxusných apartmánov pri mestskom parku v Košiciach len konštatuje sériu faktov. O špekuláciách okolo predmetného luxusného domu v Košiciach hovoria priamo aj zástupcovia samotného mesta, ktorí pochybujú o správnosti krokov p. Murka. Svojím vyjadrením to potvrdzuje aj hovorkyňa.*

Čo sa týka ďalších faktov uverejnených v predmetnom príspevku – teda, že sťahovanie do luxusného apartmánu sa týka aj p. Pašku – zdrojom týchto informácií bol on sám, keď novinárom potvrdil (viď denník Korzár 20.9.2007), že sa sťahuje s celou rodinou, a keď sa tak stane poskytne viac informácií i fotografie.

V príspevku boli aj vyvážené výpovede – na reakciu mesta odpovedala druhá strana exarchitekt p. Murko, ktorý mestom spochybnené kroky obhajoval.

Záverom si len dovoľujeme zdôrazniť, že spoločnosť D.EXPRES, a.s. ako vysielateľ a súčasne účastník správneho konania si uvedomuje opodstatnenosť a dôležitosť dodržiavania ust. zákona č. 308/2000 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov a má za to, že odvysielaný príspevok bol objektívny, nestranný a z toho dôvodu žiada Radu pre vysielanie a retransmisiu, aby vzhľadom na vyššie uvedené zastavila správne konanie č. 483-PgO/O-5568/2007.“

Vyššie cit. argumentáciu účastníka konania Rada vyhodnotila ako neodôvodnenú a jeho návrh na zastavenie správneho konania ako neopodstatnený z nasledovných dôvodov:

Ako je zrejmé z vyššie uvedeného prepisu, obsahovou dominantou predmetného príspevku boli informácie o výstavbe nových luxusných apartmánov v Košiciach. Do jedného z nich sa má údajne nasťahovať aj predseda NR SR Pavol Paška, pričom však bolo zo strany tvorcov príspevku uvedené, že danú lokalitu je zakázané využívať na účely trvalého bývania. V tejto

súvislosti bol Pavol Paška nepriamo označený za papaláša, na ktorého sa údajný zákaz nevzťahuje.

Kritický kontext príspevku sa okrem Pavla Pašku vzťahoval aj na hlavného exarchitekta mesta Košice Petra Murka. V súvislosti s danou stavbou a jeho činnosťou vo funkcii hlavného exarchitekta bolo v príspevku zo strany redaktorky konštatované, že spolu s investorom *„prešli mestu cez rozum"* a že z jeho strany išlo o špekulatívnu činnosť.

Pavlovi Paškovi a Petrovi Murkovi, ako dotknutým osobám, priestor na vyjadrenie sa k danej problematike a najmä ku konfrontačným tvrdeniam v súvislosti s ich osobami, poskytnutý nebol. Naviac, ani tvrdenia, na ktorých bola kritika uvedených osôb postavená, neboli v predmetnom príspevku podložené relevantnými skutočnosťami, príp. vyjadreniami kompetentných osôb. Na podporu svojich tvrdení ohľadom pochybnej realizácie luxusných apartmánov tvorcovia príspevku odvysielali iba vyjadrenie anonymnej osoby.

Tvrdenie účastníka konania obsiahnuté v jeho písomnom stanovisku, že *„na reakciu mesta odpovedala druhá strana exarchitekt p. Murko, ktorý mestom spochybnené kroky obhajoval"* nie je skutkovo odôvodnené. Údajný názor Petra Murka na danú problematiku odznel iba v podobe parafrázy prostredníctvom redaktorky. V súvislosti s poskytnutím priestoru na vyjadrenie sa k danej problematike P. Paškovi účastník konania na ústnom pojednávaní uviedol, že *„p. Paška dostal priestor na vyjadrenie sa k danej problematike, odmietol sa však vyjadriť"*. Citovaná argumentácia je vo vzťahu k predmetu správneho konania právne irelevantná, nakoľko Rada posudzuje výlučne informácie, ktoré boli odvysielané. V tejto súvislosti prihliadla na skutočnosť, že v predmetnom príspevku sa nevyskytla zmienka o tom, že P. Paška bol tvorcami príspevku oslovený, no odmietol reagovať.

Vzhľadom na vyššie uvedené Rada konštatovala, že príspevok **nespĺňal požiadavku nestrannosti**, ktorá zahŕňa aj povinnosť poskytnúť pri konfrontácii priestor na vyjadrenie obom stranám, vyváženosť a neutralitu.

Zároveň v príspevku **neboli naplnené kritéria objektívnosti**, a to transparentnosť, nakoľko kritické tvrdenia prezentované tvorcami príspevku neboli podložené faktami, ale len vyjadrením anonymnej osoby. K neobjektívnosti prispieva aj neadekvátne označenie Pavla Pašku za papaláša, čo je nutné považovať za nevhodný hodnotiaci subjektivizmus.

Vychádzajúc z uvedeného Rada dospela k odôvodnenému záveru, že sa účastník konania odvysielaním predmetného príspevku dopustil porušenia ust. § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt).
Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj Správneho poriadku, ustanovenia ktorých, pri preukazovaní, či došlo k správnemu deliktu, nevyžadujú dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, naplnením ktorých by sa bolo možné zodpovednosti za správny delikt zbaviť.

Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ust. § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. *„za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:*
a) upozornenie na porušenie zákona,
b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
c) pozastavenie vysielania programu alebo jeho časti,
d) pokutu".

Vyššie uvedené skutočnosti odôvodňujú záver, že boli naplnené zákonné predpoklady na uloženie sankcie – upozornenia na porušenie zákona a z tohto dôvodu Rada rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie

Podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z.z. sa proti tomuto rozhodnutiu nemožno odvolať.
Rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 247 a nasl. OSP.

V zmysle § 52 zákona č. 71/1967 Zb. rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať, je právoplatné a vykonateľné oznámením účastníkovi konania.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:
1x účastník konania D.EXPRES, a.s.
2x Rada pre vysielanie a retransmisiu

Rada pre vysielanie a retransmisiu BRATISLAVA

Valéria Agócs
predsedníčka Rady
pre vysielanie a retransmisiu